

Mag. Dejan Petkovič, davčni svetovalec
ABECEDA STORITVE d.o.o.
dejan.petkovic@abeceda.si

STROŠKI UPRAVNEGA ODBORA SO DAVČNO PRIZNANI

Ena od številnih novosti, ki jih je prinesel nov Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1) je tudi možnost enakopravne izbire sistema upravljanja v delniški družbi. Novost, ki je doslej pri nas nismo poznali je možnost izbire enotirnega sistema upravljanja družbe z upravnim odborom. Upravni odbor torej (v »eni osebi«) vodi družbo in nadzoruje izvajanje njenih poslov. Posledično bo to tudi pomenilo, da bodo tudi tisti člani upravnih odborov, ki bodo sicer »zadolženi« za nadzor poslovanja družbe, veliko bolj kot doslej, seznanjeni s tekočim poslovanjem in dogajanjem v družbi (day to day business).

Ko gre za določitev pristojnost ter naloge kot so sestavitev, preveritev in potrditev letnega poročila s strani upravnega odbora, se ZGD-1 smiselno sklicuje na predhodne pododdelke ZGD-1, ki sicer ločeno obravnavajo omenjene pristojnosti in naloge uprav in nadzornih svetov. To pomeni, da bo upravni odbor opravljal dve pomembni funkciji, samo upravljanje, vodenje nadziranje družbe pa bo prav gotovo organizacijsko in praktično potekalo popolnoma drugače kot v družbah z dvotirnim sistemom upravljanja

Izvršni direktorji v upravnem odboru

Po mojem mnenju ZGD-1 ne obvezuje upravnega odbora, da imenuje enega ali več izvršnih direktorjev, saj denimo v prvem odstavku 290.čl.ZGD-1 le določa, da upravni odbor to lahko stori. Izjema so upravni odbori tistih družb, s katerih delnicami se trguje na organiziranem trgu, saj mora v teh družbah upravni odbor izmed svojih članov obvezno imenovati vsaj enega izvršnega direktorja.

V kolikor (v ostalih družbah - torej tistih s katerih delnicami se ne trguje na organiziranem trgu) upravni odbor ne imenuje enega ali več izvršnih direktorjev, upravni odbor sam zastopa in predstavlja družbo. Sicer pa so člani upravnega odbora lahko imenovani za izvršne direktorje (in ti potem tudi zastopajo in predstavljajo družbo), prav tako pa so lahko za izvršne direktorje imenovane osebe, ki niso člani upravnega odbora. Pomembno je, da predsednik upravnega odbora ne more biti izvršni direktor te družbe. To bo po mojem mnenju pomenilo, da mora predsednik upravnega odbora vendarle imeti nekoliko bolj »nadzorno funkcijo«. V skladu z ZGD-1 pa lahko upravni odbor na izvršne direktorje prenese vodenje tekočih poslov družbe, prijave vpisov in predložitve listin registru, skrb za vodenje poslovnih knjig ter sestavo letnega poročila. Gre torej za sklop nalog, ki jih je doslej nekako opravljala uprava družbe.

Plačilo članom upravnega odbora

Članom upravnega odbora se lahko zagotovi tudi plačilo za njihovo delo v skladu z nalogami, pa tudi udeležba na dobičku. Pri razlagi plačila članom upravnega odbora se ZGD-1 ponovno sklicuje na člen zakona, ki obravnava plačilo članom nadzornega sveta. Predvidevam, da bodo člani upravnega odbora tako osebe, ki bodo z družbo v delovnem razmerju kot tudi tiste osebe, ki to ne bodo. Nikakor pa ni možno zanikati, da bo šlo v obeh primerih (z vidika Zakona o dohodnini) za odvisno razmerje med člani upravnega odbora in družbo. Tako bodo nekateri člani upravnega odbora prejeli dohodek iz delovnega razmerja, nekateri pa dohodek iz drugega pogodbenega razmerja. Ločeno od tega pa jim je seveda lahko omogočena tudi udeležba na dobičku družbe.

Davčni vidik stroškov upravnega odbora

Stroški upravnega odbora bodo obsegali plačila članom upravnega odbora in nedvomno tudi ostale tekoče stroške. Aktualni Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb le delno priznava (in sicer v višini 50%) stroške reprezentance in stroške nadzornega sveta. Kljub temu, da upravni odbor vodi družbo kot nudi nadzoruje izvajanje njenih poslov, sem mnenja, da morajo biti vsi stroški upravnega odbora davčno priznani odhodki. Nov ZGD-1 ločeno obravnava institucije nadzornega sveta (v 273. do 284.čl.), uprave (v 265. do 272.čl.) ter upravnega odbora (v 285. do 291.čl), zato delnega priznavanja odhodkov ni mogoče prenesti tudi na upravni odbor, samo zaradi njegove »delno nadzorne narave«. Seveda pa bo vse drugače, če bo morebiti noveliran ZDDPO med delno priznane odhodke umestil tudi stroške upravnih odborov.

FINANCE, 20.6.2006

Mag. Dejan Petkovič, davčni svetovalec
ABECEDA STORITVE d.o.o.
dejan.petkovic@abeceda.si